

МОДУЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ІНСТРУКТАЖУ ДОБРОВІЛЬНИХ ФОРМУВАНЬ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

¹Самборський Я.А., ²Мезенцева І.О., ²Євтушенко Н.С., ²Вамболь С.О.

¹НМЦ ЦЗ та БЖД Чернівецької області, м. Чернівці

**²Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків**

Однією з основних задач добровільних формувань цивільного захисту є забезпечення проведення допоміжних робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій природного, техногенного та воєнного характеру. Виконання таких робіт безумовно пов'язано з ризиками для здоров'я і життя працівників. Тому забезпечення безпеки праці в таких умовах є одним з першочергових завдань. Використовуючи науково-методичний підхід була розроблена модульна система підготовки добровольців таких формувань. Програма інструктажу добровільних формувань цивільного захисту забезпечує реалізації положень Кодексу цивільного захисту щодо необхідності знання та дотримання громадянами, залученими до складу добровільних формувань цивільного захисту, заходів безпеки, правил поведінки в зоні надзвичайної ситуації та інше.

Навчальні модулі підготовки добровольців формувань розділяють за напрямками, в результаті яких вони мають набути наступних компетентностей:

- модуль «Рятувальник», (проведення розвідки в зоні надзвичайної ситуації і оволодіння навичками рятування людей та евакуації постраждалих і майна);
- модуль «Вогнеборець», (оволодіння основами забезпечення пожежної безпеки і навичками гасіння пожеж);
- модуль «Ідентифікатор вибухонебезпечних предметів», (оволодіння основами забезпечення безпеки при ідентифікації вибухонебезпечних предметів і навичками ідентифікації вибухонебезпечних предметів);
- модуль «Основи підтримки життя», (оволодіння навичками надання домедичної допомоги);
- модуль «Пошуково-рятувальні роботи», (оволодіння навичками топографічної підготовки, вивчення тактики проведення пошуково-рятувальних робіт і оволодіння навичками транспортування постраждалого).

Модулі є окремими компонентами, які входять до програми інструктажу. В залежності від специфіки виконання завдань можливо використання, як всіх модулів одночасно, так і окремих. Наприклад, при проведенні робіт пов'язаних з повеннями для інструктажів достатньо використання модуль «Рятувальник», «Основи підтримки життя» та «Пошуково-рятувальні роботи».

Наприкінці необхідно відзначити гнучкість такої системи інструктажу і можливість доповнювати таку підготовку новими модулями з урахуванням регіонального контексту. Наприклад, для прибережних морських регіонів можливо введення модуля «Рятувальник на воді», що враховує і сезонність.

За результатами підготовки добровольці формувань цивільного захисту набувають якостей у підвищенні готовності до діяльності в екстремальних умовах. Такий досвід рекомендується висвітлювати в освітній професійній програмі «Охорона праці» першого та другого рівня навчання.